

ABYCHOM V SOBĚ MĚLI PLNOST RADOSTI

12.5.2024, Kamil Vystavěl

Jan 17,6-21: *Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal; a tvoje slovo zachovali. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, je od tebe; neboť slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali. V pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že ty jsi mě poslal. Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; a všechno mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven. Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě. Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my. Dokud jsem byl s nimi, zachovával jsem je v tvém jménu, které jsi i dal; ochránil jsem je, takže žádný z nich nezahynul, kromě toho, který byl zavržen, aby se naplnilo Písmo. Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě na světě, aby v sobě měli plnost mé radosti. Dal jsem jim tvé slovo, ale svět k nim pojal nenávisť, poněvadž nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda. Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. Sám sebe za ně posvěcuji, aby i oni byli v pravdě posvěceni. Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že jsi mě poslal.*

O tom, že se Ježíš modlival k Bohu, najdeme v evangeliích řadu svědectví. O tom, jak se modlil, co přesně při modlitbě dělal říkal, víme jen máličko. Modlil se dlouze? Nebo byl stručný? Za co a za koho se modlil? Těžko říci. A je to logické – většinou se modlil o samotě. Modlitbu o samotě, bez dalších lidských uší, také vřele doporučoval.

Ovšem dnes jsme četli kousek z jeho hlasité / veřejné modlitby, kterou pronesl před ušima učedníků na rozloučenou. Je to myslím zajímavý způsob, jak se rozloučit – prostě se modlit za toho, s kým se delší čas nevidím. A říci to tak, aby moji přátelé či příbuzní tu modlitbu slyšeli. Je to vlastně velice jednoduché – třeba i jen říci jednu jedinou větu k nebeskému Otci a svěřit své milé do jeho ochrany – je to jednoduché, ale někdy zároveň i obtížné či odvážné.

Nyní se obraťme k několika motivům a tématům, která se v Ježíšově dlouhé modlitbě objevují.

1. Zjevení

Ježíš v této modlitbě promluvil skoro jako kdyby byl nějakým profesorem teologie na univerzitě: „Otče, zjevil jsem tvé jméno lidem...“ Víme, že Boží jméno je něco velmi tajemného a nedostupného. Jak se vlastně Stvořitel světa jmenuje? V Desateru se zakazuje Boží jméno zneužívat a zlehčovat. V modlitbě Otče náš se zase často modlíme, aby Boží jméno bylo posvěcováno. Zdá se, že mezi lidmi se s Božím jménem děje ledacos nekalého, všelijak se mezi lidmi překrucuje a zneužívá, a proto zákazy v desateru, proto prosba v Otčenáši.

A zde v tomto oddílu čteme, že Ježíšův životní úkol a cíl není nic menšího, než to tajemné, posvátné, lidmi překrucované a nesmírně mocné Boží jméno zjevit, odhalit, ukázat, nechat zazářit a projevit se v plné síle. Ježíš nám přišel vyjasnit, co je Bůh zač, co můžeme od něj, od základu a principu veškeré existence, čekat, jak jej přivolávat na pomoc, jak v jeho moci a síle překonávat zlo, hřích, ďábla a beznaději. Toto všechno Ježíš lidem ukázal, zjevil Boží jméno lidem.

2. Nepřijatelné zjevení

A tím pozoruhodnější je, že spousta lidí na to Ježíšovo zjevovatelské dílo vůbec neřekla WOW! Když totiž Ježíš ukazoval a vysvětloval, co je Pán Bůh zač, spousta lidí ho vůbec nechtěla poslouchat, anebo nad tím kroutili hlavou a říkali: To se mi nějak nezdá... To se mi nelíbí... S tím nemůžu souhlasit... A byli to dokonce učení a zbožní lidé, znalci Bible. Prostě to Ježíšovo zjevování Božího jména některé lidi vůbec nenadchlo, ba přišlo jim velmi nepravděpodobné a podezřelé, že by to s Pánem Bohem mohlo být zrovna tak, jak on tvrdil a ukazoval. Hele, takhle se nemůžeš chovat! Takové věci nemůžeš říkat!

A já si myslím, že to tak je i nyní. Až doposud se nám Boží tvář a Boží jméno teprve odkrývají, teprve to zjevení se nám děje. A přitom platí, že když Boží svaté jméno odhalujeme a zjišťujeme, co je zač, vůbec při tom nemusíme zažívat nějaké to ohromující WOW! Boží tvář a charakter dodnes mohou někoho nemile překvapovat. Někdy Boží slovo, pravdivé myšlenky a postoje mohou v našich očích vypadat podezřele, divně, nekřesťansky, nekristovsky.

Z vlastní zkušenosti mohu říci, že jsem na razil na myšlenku a způsob chování, které se mi zdály divné, nespolehlivé, ne tak docela pravdivé a teprve po čase ohmatávání, ozkoušení a promyšlení dokázal jsem je přijmout. A dokonce jsem později začal objevovat, že tento princip nacházím na celé řadě míst v evangeliích a v apoštolských dopisech. Jen jsem to prostě dříve nevnímal, neviděl a 5 let vysokoškolského teologického studia mi to neodhalilo.

Proto je skvělé, že Ježíšova modlitba pokračuje: *Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, ať jsou jedno jako my.* A tím zároveň končí motiv zjevení Božího jména. A soustředme se na jiné téma – prosby a přímlyvy.

3. Prosba - přímlyva

Ježíš se přímlyvá, ale ne za celý svět, ne za všechny lidi. Přímlyvá se jen za někoho, za skupinku těch, kdo byli ochotní poslouchat, kdo přijali jeho slova jako slova pocházející od svatého Boha.

Ježíšova přímlyva tedy byla na počátku modlitbou za dost malou skupinku lidí. ... *slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali. V pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, auvěřili, že ty jsi mě poslal. Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal. (...) Prosím, abys je zachoval od zlého.*

Také nás není nijak zvlášť moc. Ale máme mocného přímlyvce, který za nás u svatého Boha prosí, na nás myslí. A jinde v modlitbě čteme, o co přímlyvci Ježíšovi jde. Jde mu o to– cituji: *aby v sobě měli plnost mé radosti.* Kristu myslí na nás a modlí se, aby v nás přebývala radost. A aby jí bylo hodně, aby to byla veškerá radost, kterou on sám od nebeského Otce přijal.

Vypadá to, že Ježíš se sice zaměřuje jen na některé, nemodlí se za celý svět, ale na těch nemnohých si zase dává záležet. Když už v některém člověku vyrostе semínko evangelia, když už v nás kvasí Boží kvásek víry, naděje a lásky, Ježíšovi záleží na tom, aby se ten proces nezastavil, aby pokračoval dál, až v nás budu plnost jeho radosti.

4. Proč jen za někoho?

Ale co ti ostatní? Řekne si možná někdo z vás. Co bude s nimi? Proč se Ježíš nemodlí za celý svět? Proč jen za některé?

Strategie šíření Božího království je dost odlišná, než strategie některých světových mocností. Kristus nechce během tří dnů provést invazi a obsadit tří miliónový Kyjev. Záleží mu na jednotlivci a na celém jeho životě, záleží mu na lidské duši, na její plné proměně a záchraně. To je první krok. A druhý: radostnou nadějí naplněný jedinec může věrohodně zasévat tutéž nadějí v dalším člověku.

Ježíš vsadil na pomalou neinvazivní strategii, kde daleko více než na množství či rychlosti záleží na kvalitě, na hloubce sounáležitosti. Ježíš věří, že moje/tvoje jednota s ním a s nebeským Otcem povede k tomu, že Boží jméno se stane viditelnějším, přijatelnějším zase pro další lidi a nakonec celý svět bude přece jen moci uvěřit a přijmout tu radost a tu naději, kterou nám Kristus předal. Čtu závěr dnešního oddílu:

Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že jsi mě poslal.

Takže Ježíš prosí nikoli za celý obrovský svět, ale jen za některé lidi v něm paradoxně proto, že mu na celém světě záleží. Kristus prosí za některé proto, aby nakonec všichni mohli přijmout zářivé, svaté, tajemné a mocné Boží jméno.